

**Галина Демидчик,
Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка**

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ДО ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА

Сьогодні особливо актуальною стає проблема розвитку читацької компетентності молодших школярів, оскільки саме сформованість навичок роботи з текстовою інформацією є передумовою розвитку інтелектуального й духовного світу особистості, формування її національної самосвідомості. Важливо, щоб книга – особливий світ, який школяр осягає і розумом, і серцем увійшла в життя дитини якомога раніше.

Початкова літературна освіта передбачає розвиток дитячої особистості засобами читацької діяльності, формування читацької компетентності як базового складника комунікативної й пізнавальної компетентностей [1]. Читацька компетентність визначається як особистісно-інтегрований результат взаємодії знань, умінь, навичок, індивідуального досвіду та ціннісних ставлень учнів, що набуваються у процесі реалізації усіх змістових ліній предмета «Літературне читання» [2].

Індивідуальний досвід читацької діяльності, уміння і навички – складники читацької компетентності, які формуються у молодшого школяра на уроках літературного читання, мають не лише предметний, а й загальнонавчальний характер, є засобом вивчення всіх навчальних предметів, забезпечують успішне навчання в подальшому. Ставлення учня до книги, до читання, до навчання в цілому значною мірою залежить від методичної підготовки вчителя, його обізнаності з дитячою літературою різної тематики і жанрів, уміння зацікавити нею дитину, донести авторські задум, почуття й переживання.

Така професійна підготовка майбутнього вчителя початкової школи у педагогічному навчальному закладі здійснюється у процесі опанування навчального курсу «Методика навчання літературного читання», одного з

низки навчальних дисциплін, які забезпечують вищу педагогічну освіту.

Зокрема, теоретико-методична підготовка майбутнього вчителя до формування читацької компетентності молодшого школяра полягає у розумінні наукових засад методики початкового навчання літературного читання, усвідомленні структури читацької компетентності (мовленнєвої, літературознавчої, бібліотечно-бібліографічної, літературно-творчої, емоційно-ціннісної), засвоєнні основних закономірностей процесу опрацювання творів різних жанрів, ознайомленні з базовим компонентом початкової загальної освіти, чинними програмами, шкільними підручниками з літературного читання для початкової школи та навчальними посібниками з методики навчання читання, знати зміст, форми організації, методи і прийоми навчання молодших школярів літературного читання.

Практично-методичний складник професійної компетентності майбутнього вчителя охоплює уміння й навички працювати з навчальними і методичними посібниками, з дитячою періодикою, уміло використовувати методичний апарат, дидактичні можливості навчальної книги, її рубрикацію, умовні позначення, питання і завдання, ілюстративний матеріал, завдання, планувати навчальний матеріал з кожної теми, розділу, здійснювати моделювання навчального процесу, розробляти плани-конспекти занять, формулювати мету, визначати цілі й завдання різних форм навчання учнів, добирати дидактичний матеріал, систему завдань, прогнозувати пізнавальну діяльність молодших школярів, використовувати основні методи і прийоми навчання літературного читання, оптимально використовувати засоби навчання, виходячи зі специфіки матеріалу, що вивчається, і з конкретного контингенту учнів, забезпечувати загальний розвиток і виховання учнів, накопичувати педагогічний досвід шляхом аналізу матеріалів, що друкуються в науково-методичних виданнях. Дієвою формою перевірки набутої професійної компетентності є педагогічна практика, у процесі якої майбутні вчителі набувають індивідуального досвіду.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Поч. школа. – 2011. – № 7. – С. 1-19.
2. Навчальні програми. 3 клас : методичні рекомендації щодо організації навчально-виховного процесу в 2016/2017 навчальному році з коментарем провідних фахівців. – Х. : Вид-во «Ранок», 2016. – 208 с.